

Implementace zákona o státní službě se zřetelem na stabilitu služebního vztahu

Abstrakt

Cílem diplomové práce byla deskripce a zhodnocení zákona o státní službě. Zvláštní pozornost byla věnována jeho implementaci a také komparaci stavu státní správy před účinností zákona, a konečně také dílčí podrobnější zpracování kazuistických příkladů. V práci jsem si vytkla za cíl objektivně, za pomoci dostupných prostředků a údajů zjistit, zda v praxi dochází k naplnění cílů zákona o státní službě, to znamená odpolitizování státní správy, zvýšení transparentnosti a stability státní správy, rostoucí profesionalizace, ale také posílení efektivnosti a výkonnosti služebních úřadů.

V první kapitole jsem v souvislosti s uvedenými cíli stanovila pracovní hypotézy, které budou v průběhu zpracovávání diplomové práce ověřovány a v závěru práce potvrzeny či naopak zamítnuty. Pro potřeby této práce jsem definovala tři hypotézy:

1. Implementací zákona o státní službě dojde ke zvýšení stability státní správy
2. Implementací zákona o státní službě dojde k navýšení výdajů na výkon této služby tzn. výkon státní služby bude daleko nákladnější.
3. Implementací zákona o státní službě nedojde ke zvýšení efektivnosti státní správy, ale zcela jistě dojde k navýšení počtu státních zaměstnanců po dobu sledované implementace

V druhé kapitole jsem se krátce popsala modely výkonu státní služby, na tento popis navazuju pojednání o nejednoduchém procesu vzniku stěžejního materiálu pro tuto práci, to znamená zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě. V následujících podkapitolách je pozornost věnována novelám dotčeného zákona.

Třetí kapitola se zabývá samotnou implementací zákona o státní službě, pozornost je zaměřena na některé instituty a nástroje zákona ve světle tématu této práce, to znamená stability služebních vztahů. Podrobněji je tak nahlíženo na služební úřady, státní zaměstnance, roli náměstka ministra vnitra pro státní službu a státních tajemníků v systému státní služby. Velmi podrobně se dále zabývám systemizací, a to i v komparaci mimo jiné počtu systemizovaných míst a nárůstu finančních prostředků na personální obsluhu ústředních orgánů státní správy. Na podkapitolu věnovanou systemizaci plynule navazuje část, která se zabývá změnami systemizace s dopady na státního zaměstnance a logicky také část zaměřena na fenomén zrušení služebního místa, který je později popisován v části Kazuistika.

Ve čtvrté kapitole jsem popsala šetření v Ministerstvu vnitra ČR a v Ministerstvu obrany ČR. Při šetření jsem se jednak zaměřila v analytické části na shromáždění dostupných měřitelných údajů, které se týkají počtu, struktury a finančních nákladů na personální zabezpečení v obou resortech, a to v desetileté časové řadě, to znamená od roku 2010. To mi umožnilo komparaci i s údaji před účinností zákona o státní službě. Údaje jsem zpracovala do tabulek. Zároveň na základě provedených řízených rozhovorů se zaměstnanci ministerstev jsem se pokusila popsat pohled státních úředníků na naplnění cílů zákona o státní službě tak, jak je vidí jeho konzumenti.

Část pátá je víceméně popisem praktických dopadů aplikace zákona o státní službě v praxi. Pokusila jsem se popsat, jak dopadá změna systemizace se zrušením místa představeného do života státních zaměstnanců. Popisuji jednak celý proces, kterým státní zaměstnanec prochází, a to včetně možného použití opravných prostředků. V kauze Ministerstvo zdravotnictví ČR je vylíčena předsoudní fáze odvolání představeného na základě schválené změny systemizace. V kauze Ministerstvo zemědělství ČR pak popisuji naopak fázi projednávání před soudy, a to včetně zásadního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

V závěru práce došlo k vyhodnocení naplnění hypotéz.

Klíčová slova: zákon o státní službě, státní služba